
Kyrkomötet
Ekumenikutskottets betänkande 2018:1

Namn på Svenska kyrkans internationella arbete

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas motion 2018:12, där motionärerna föreslår att Svenska kyrkans internationella arbete återgår till namnen Svenska kyrkans mission och Lutherhjälpen.

Utskottet bejakar namnet Act Svenska kyrkan och anser att frågan om namn är väl utredd. Utskottet föreslår därför att motionen avslås.

Till betänkandet finns en reservation.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2018:12.

Motionens förslag

Motion 2018:12 av Leif Nordenstorm och Margaretha Herthelius, Namn på Svenska kyrkans internationella arbete

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att se till att Svenska kyrkans internationella arbete i framtiden bedrivs under beteckningarna Svenska kyrkans mission och Lutherhjälpen.

Bakgrund

Svenska kyrkans kyrkomöte anhöll år 1873 att Kungl. Maj:t skulle godkänna en författning för Svenska kyrkans missionsverksamhet. 1878 fastställdes stadgar för Svenska kyrkans missionsstyrelse, d.v.s. Svenska kyrkans mission (SKM). Målet för organisationen var mission kyrka till kyrka, d.v.s. att skapa lokala kristna kyrkor med inhemskt prästerskap och egen förvaltning av nådemedlen.

När Lutherska världsförbundet (LVF) bildades 1947 lanserades, med stöd av biskopsmötet i Svenska kyrkan, en svensk sektion av LVF. Sektionens bistånds- och insamlingsverksamhet fick namnet Lutherhjälpen, vilket skulle framhäva såväl den lutherska samlingstanken som den karitativa förpliktelsen.

År 2001 föreslog kyrkostyrelsen i en skrivelse till kyrkomötet (KsSkr 2001:6), efter 15 års arbete för en integration, att Svenska kyrkans mission (SKM) och Lutherhjälpen (LH) i fortsättningen skulle få en samlad nämnd och att den internationella verksamheten skulle bli integrerad i Svenska kyrkan som helhet. Förslaget motiverades framför allt av behovet av en helhetssyn på människan och världen. Vidare med att uppdelningen mellan mission och diakoni, mellan andliga och världsliga behov, hade visat sig allt svårare att upprätthålla. Dessutom noterades behovet av att använda resurser effektivare och minska administrativa kostnader med tre

parallella kanslier d.v.s. SKM, LH och vid den tiden också Evangeliska Fosterlands-Stiftelsen (EFS). Organisationsutskottet skriver i sitt betänkande O 2001:1 att det ansluter sig till kyrkostyrelsens motiv för att skapa ett samlat styrorgan för den internationella verksamheten. Kyrkomötet beslutade i enlighet med utskottets förslag och den av kyrkostyrelsen föreslagna instruktionen för Nämnden för internationell mission och diakoni fastställdes.

Insamlingsarbetet samt all ekonomisk rapportering och redovisning bedrevs 2002–2008 i tre separata profiler, SKM, LH och EFS, och i ett integrerat kansliarbete med en gemensam nämnd. För att ytterligare förenkla och effektivisera beslöt Nämnden för internationell mission och diakoni 2008: § 11, att Svenska kyrkans internationella verksamhet, d.v.s. SKM och LH, skulle bedrivas under namnet Hela världen Svenska kyrkan internationellt arbete. Efter en gemensam överläggning på Uppsala slott med deltagande av 200 personer från samtliga stift i Svenska kyrkan, beslöt Svenska kyrkan i juni 2011 (Nämnden för internationell mission och diakoni 2011: § 41) att tillägget ”Hela världen” skulle utgå.

Kyrkostyrelsen beslöt den 18 maj 2018 att anta nytt namn för Svenska kyrkans internationella arbete: Act Svenska kyrkan. Beslutet har sin bakgrund i den låga kännedomen hos allmänheten om Svenska kyrkans internationella arbete. En av orsakerna har varit det långa namnet. Det nya namnet bedöms ha ett starkt signalvärde som visar att Svenska kyrkan arbetar globalt tillsammans med andra kyrkor och diakonala utvecklingsorganisationer för att människors lika värde ska respekteras.

Målgruppsundersökningar har visat att namnet uppfattas som enkelt, tydligt, minnesvärt, handlingskraftigt och att det fungerar internationellt. Det matchar kraven att arbeta med både verksamhet och innehåll och kommunicerar även med yngre målgrupper. Det nya namnet visar att det internationella arbetet fortsatt är en integrerad del av Svenska kyrkan och tydliggör även kopplingen till ACT-alliansen. Beslutet innebär att en ny logotyp kommer att användas.

Act Svenska kyrkan kommer att göra samma saker som Svenska kyrkans internationella arbete; stöd till teologisk utbildning, humanitärt katastrofarbete, långsiktigt diakonalt biståndsarbete och påverkansarbete. Utöver detta krävs en nära samverkan med andra delar av Svenska kyrkan i det övergripande missionsuppdraget.

Under hösten 2018 kommer Act Svenska kyrkan presenteras för anställda, ideella och förtroendevalda i Svenska kyrkan.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2018:12.

Ekumenikutskottet anser att kyrkostyrelsens beslut att Svenska kyrkans internationella arbete ska byta namn till Act Svenska kyrkan är väl berett och utskottet bejakar namnet Act Svenska kyrkan. Frågan har behandlats i Internationella rådet vid flera tillfällen.

Både kvantitativa enkätundersökningar och kvalitativa undersökningar har gjorts inför namnbytet. Resultaten visar bland annat tydligt att avsändaren Svenska kyrkans internationella arbete inte är känt, vilket kan förklara en annan faktor som har betydelse i sammanhanget: att givandet till biståndsorganisationer har ökat men ökningen inte kommit Svenska kyrkan till del. Själva namnbytet kommer inte att påverka arbetet varken till form eller innehåll.

I processen har Internationella rådet gjort bedömningen att namnet Lutherhjälpen inte är känt för yngre personer. Act Svenska kyrkan är mer populärt och det finns ett större engagemang bland yngre.

Ledet ”-hjälpen” i Lutherhjälpen indikerar dessutom att vi är några som hjälper andra och reflekterar inte det internationella arbetets syn på att arbetet sker i gemenskap med partner i världen.

Mot denna bakgrund föreslår utskottet att kyrkomötet avslår motion 2018:12.

Uppsala den 4 oktober 2018

På Ekumenikutskottets vägnar

Katarina Glas, ordförande

Pehr-Albin Edén, sekreterare

Beslutande: Katarina Glas, ordförande, Gun Eriksson, Stefan Hortlund, Agneta Brendt, Klas Corbelius, Johan Garde, Ulla Birgersdotter, Karin Nodin, Jan Wahn, Camilla Berard Granström, Jan Olov Sundström, Madelaine Erlandsson, Anders Nihlgård, Fredrik Sidenvall och Anki Erdmann.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Ulla Löfven, Christian Bonde, Erik Vikström, Veronica Litström, Britas Lennart Eriksson, Stig Axelsson, Roger Larsson, Kristin Molander, Åsa Ingårda, Niklas Larsson, Linnea Bjuhr, Birgitta Axelsson Edström, Anders Novak och Caroline Åkerhielm.

Biskoparna Fredrik Modéus och Sören Dalevi har deltagit i utskottets överläggningar.

Reservation

Jag reserverar mig härmed mot Ekumenikutskottets beslut att avslå motion 2018:12 vad gäller namn på Svenska kyrkans internationella arbete till förmån för motionen.

Motionen slår bland annat vakt om Svenska kyrkans kallelse att bedriva mission. Att ansluta hela Svenska kyrkans internationella arbete till ACT Alliance som enligt sitt särskilda appendix om proselytism utesluter evangelisation och vinnande av lärjungar för Jesus Kristus är en ohörsamhet mot Jesu uttryckliga befallning ”Gå ut i hela världen och gör alla folk till lärjungar” Matteus 28:19. Det är sannolikt att samverkan inom ACT effektiviserar Svenska kyrkans biståndsarbete. Men detta arbetes karaktär av diakoni med detta begrepps djupa bibliska och sakramentala betydelse, riskerar att försvagas.

Fredrik Sidenvall